Openbaar Ministerie

College van Procureurs-Generaal

Voorzitter

Postbus 20305 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 (0)70 339 96 00
telefax +31 (0)70 339 98 51

De Minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
E-mail
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Onderwerp

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen

Advies conceptwetsvoorstel bekendmakingen aan personen zonder bekende woon- of verblijfplaats

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 12 juli 2013 heeft u het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over een conceptwetsvoorstel, bekendmakingen aan personen zonder bekende woon- of verblijfplaats. In dit wetsvoorstel wordt geregeld dat een bekendmaking aan een persoon zonder bekende woon- of verblijfplaats in het vervolg elektronisch kan worden gedaan. Thans worden deze publicaties opgenomen in een advertentie in een dagblad.

Het wetsvoorstel vloeit voort uit de innovatieagenda rechtsbestel. In eerste instantie was het de bedoeling om twee categorieën publicaties aan personen zonder bekende woon- of verblijfplaats via het internet te laten plaatsvinden. Het betreft uittreksels van exploten op grond van artikel 54 Rv, de zogenoemde openbare exploten, en de bekendmakingen van oproepingen van verkeersovertreders in het kader van gijzeling op grond van artikel 28 Wahv. In het wetsvoorstel worden aan deze publicaties toegevoegd de oproepingen in het kader van gijzeling van degenen aan wie in een strafbeschikking een boete is opgelegd (artikel 578b Sv) en de oproepingen van belanghebbenden in civiele verzoekschriftprocedures (artikel 272 Rv).

Het College kan zich geheel vinden in de bepalingen van het wetsvoorstel, maar maakt graag van de gelegenheid gebruik om het volgende onder uw aandacht te brengen. Het voorstel om de openbare exploten elektronisch te publiceren wordt gedaan op advies

van Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).[1] In het preadvies ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de KBvG wordt echter tevens een ander voorstel gedaan om artikel 54 Rv te wijzigen. Artikel 54 Rv schrijft kort samengevat voor, dat indien de woon- of verblijfplaats van de opgeroepen persoon niet bekend is, het exploot moet worden betekend bij het parket van het openbaar ministerie bij het gerecht waar de zaak dient. Is er ook geen bekende woon- of verblijfplaats van de verzoeker, dan moet het exploot worden betekend bij het parket Den Haag. De KBvG doet het voorstel om het exploot van dagvaarding van iemand zonder bekende woon- of verblijfplaats uit te brengen op het kantoor van de gerechtsdeurwaarder. Het kan een kantoorexploot zijn, zoals het proces-verbaal van beslag op een onroerende zaak dat ook is.

Het College heeft met veel belangstelling van het voorstel van de KBvG kennis genomen. Er is al eerder getwijfeld aan het nut van een betekening van een openbaar exploot aan het openbaar ministerie, in de jaren '50 is er ook al eens discussie over geweest. Ook in die tijd werd geconstateerd dat de betekening van het exploot aan het parket overbodig, ondoelmatig, kostbaar en nutteloos zou zijn. Toenmalig Minister van Justitie Donker heeft nog overwogen om een instructie te schrijven, waarin zou worden opgenomen wanneer het openbaar ministerie iets met het betekende exploot zou moeten doen. Deze instructie is er echter nooit gekomen, vermoedelijk omdat men ook wel heeft ingezien dat het enige dat het openbaar ministerie kan doen is het exploot in ontvangst nemen en archiveren.
Voorts wordt in de dissertatie van M.E. de Meijer, "Het openbaar ministerie in civiele zaken" uit 2003, stilgestaan bij de functie van het openbaar ministerie bij het uitbrengen van dagvaardingen en exploten.[2] Uitgelegd wordt dat er voor het openbaar ministerie geen plicht bestaat om actief op zoek te gaan naar de gedaagde en bij een bekend adres het exploot door te zenden. Ook praktisch gezien zal een actieve rol van het openbaar ministerie weinig zin hebben. Als het de gerechtsdeurwaarder niet lukt om de gedaagde te achterhalen, dan valt niet in te zien waarom het openbaar ministerie meer succes zou hebben, aangezien zowel de gerechtsdeurwaarders als het openbaar ministerie voor deze gevallen gebruik maken van dezelfde informatiebron, het GBA. Indien het exploot van dagvaarding kan worden uitgebracht op het kantoor van de gerechtsdeurwaarder heeft dit een versnelling en vereenvoudiging van de betekening van het openbaar exploot tot gevolg omdat het over minder schijven hoeft te lopen. Ook De Meijer concludeert dat het aanbeveling verdient om deze taak van het openbaar ministerie over te hevelen naar de KBvG, c.q. de gerechtsdeurwaarders.

---

[1] Preadvies ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de KBvG, Openbare exploten en ambtelijke publicaties, juni 2011, blz. 71.

[2] E.M. de Meijer, Het openbaar ministerie in civiele zaken, Sanders Instituut, Kluwer 2003, zie de pagina's 159 t/m 170.

Het College stelt vast dat de bemoeienis van het openbaar ministerie bij de betekening van de openbare exploten geen enkele praktische meerwaarde heeft. Het openbaar ministerie neemt het exploot in ontvangst, er wordt voor getekend, het wordt geregistreerd en vervolgens gearchiveerd. Verder wordt er in de praktijk niets mee gedaan.
Ieder jaar worden duizenden exploten aan het openbaar ministerie betekend. Naar schatting nemen administratieve handelingen in verband met het in ontvangst nemen en het archiveren ongeveer 5 à 10 minuten in beslag. Dat brengt met zich mee dat het betekenen aan het parket van de openbare exploten in totaal een behoorlijke kostenpost betekent voor het openbaar ministerie, voor menskracht en archivering, waar geen enkel (maatschappelijk) voordeel tegenover staat.
Het College is daarom van oordeel dat deze taak van het openbaar ministerie zo snel mogelijk dient te worden beëindigd en pleit ervoor om artikel 54 Rv te wijzigen in die zin dat de betekening aan het parket van openbare exploten wordt geschrapt.

Hoogachtend
Het College van procureurs-generaal

H.J. Bolhaar